

УДК: 378.091.2 – 054.6:61(477)

СТРАТЕГІЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ З ІНОЗЕМНИМИ СТУДЕНТАМИ У МЕДИЧНИХ ВНЗ УКРАЇНИ

І.В. Летік, Д.В. Кацапов, О.В. Васильєва, А.О. Олійник,

С.М. Потапов, О.В. Крайненко, О.Г. Балюк

Харківський національний медичний університет

STRATEGY OF EDUCATIONAL (MORAL BUILDING) WORK WITH FOREIGN STUDENTS IN INSTITUTIONS OF HIGHER MEDICAL EDUCATION

I.V. Letyk, D.V. Katsapov, O.V. Vasylyeva, A.O. Oliynyk, S.M. Potapov, O.V.

Krainenko, O.G. Balyuk

Kharkiv national medical university

Резюме

Виховна робота є одним з найважливіших і складніших напрямків організації навчального процесу з іноземними студентами медичних ВНЗ. Деканати з підготовки іноземних студентів повинні сприяти формуванню у студентів культури міжособистісних стосунків, толерантності, навичок самоосвіти і різнобічний розвиток їх творчих здібностей; створенню умов для фізичного, інтелектуального, морального і духовного розвитку особистості іноземних студентів; поліпшенню соціальної активності студентів-іноземців, самостійності та відповідальності в житті колективу і соціуму; прищепленню та розвитку загальної культури шляхом їх залучення до української національної культури, звичаїв і традицій.

Ключові слова: виховна робота, світогляд, студенти-іноземці, деканат.

Résumé

Educational work is one of the most important and complicated process along with the training process in which foreign students are involved in institutions of higher medical education. A dean's office which is responsible for training foreign students is to provide moulding of inter-personal attitude culture, tolerance, abilities for self-education and various creative activities in foreign students. Conditions for

physical, intellectual, moral and spiritual development of an individual are to be created for the foreign students; social activity, self-sufficiency and responsibility for the life in a community are to be cultivated in them; besides, students are to be taught basics of general culture and familiarized with the national Ukrainian culture, traditions and customs.

Key words: educational (moral building) work, world outlook, foreign students, dean's office

Вступ. Проблема формування світогляду у майбутніх лікарів є одним з першочергових завдань при навчанні студентів у медичних ВНЗ. Але якщо це студент – іноземець, на перший план висуваються не лише проблеми навчання, а й адаптаційні і соціальні моменти пристосування його до життя в Україні [1].

Відомо, що виховна робота є одним з найважливіших і найскладніших напрямків організації навчального процесу як з вітчизняними, так і з іноземними студентами медичних ВНЗ. Зазначений напрямок роботи серед іноземних студентів має більш індивідуальний характер. Такий характер обумовлений тим, що ці студенти мають різний рівень та звичаї виховання, є представниками різних країн світу, культури і суттєво відрізняються один від одного за релігійними і національними традиціями [2].

Основна частина. Основою виховного процесу є система взаємовідносин, яка визначає взаємодію між викладачем і вихованцем, а також між студентами в такому багатонаціональному навчальному закладі, як ХНМУ. Саме тому керування виховною роботою молоді спрямовано на розвиток у вихованців свідомості, яка відповідає загальнолюдській моралі, і на формування та розвиток стійких моральних звичок, виховання волі та позитивних якостей характеру, таких як чесність, людяність, справедливість тощо [3].

Одним з найважливішим напрямків виховної діяльності VI медичного факультету з підготовки іноземних студентів ХНМУ (навчання англійською мовою) є забезпечення тісного взаємозв'язку між деканатом та студентами. Для цього деканатом VI факультету вирішуються такі загальні завдання виховної діяльності: формування у студентів культури міжособистісних стосунків,

толерантності, навичок самоосвіти і різнобічний розвиток їх творчих здібностей; створення умов для фізичного, інтелектуального, морального і духовного розвитку особистості іноземних студентів; поліпшення соціальної активності студентів-іноземців, самостійності та відповідальності в житті колективу і соціуму; прищеплення та розвиток загальної культури шляхом їх залучення до української національної культури, звичаїв і традицій.

Особливу увагу деканат VI факультету приділяє індивідуальній роботі зі студентами, що мають пропуски занять з неповажних причин, допускають випадки порушення правил поведінки під час перебування в університеті та мешкання у гуртожитку, мають заборгованості в оплаті за навчання та, часто як наслідок, порушують правила перебування іноземців в Україні, тобто мають затримки з продовженням реєстрації. Ефективність зазначених заходів забезпечується проведенням індивідуальних співбесід декана факультету та його заступників зі студентами, які мають вище згадані проблеми. Проводиться робота, спрямована на профілактику правопорушень, роз'яснюються основні положення Закону України "Про правовий статус іноземців", в якому закріплені основні права, свободи та обов'язки іноземних громадян, які проживають або тимчасово перебувають в Україні, а також інших актів і постанов.

Стосовно виховної роботи щодо порядку проживання англomовних студентів в Україні деканатом VI факультету проводиться робота у гуртожитках ХНМУ, де мають місце загальні збори з обговоренням загальних проблем студентів, причин поганої поведінки та інших непорозумінь. Перед поселенням студентів до гуртожитку, а також упродовж навчального року проводяться консультації щодо правил проживання в гуртожитку, правил поведінки у житлових приміщеннях і приміщеннях загального користування з дотриманням усіх прийнятих норм, про правила протипожежної безпеки.

Важливе місце у вихованні англomовних студентів також посідають загальні збори різних напрямків, такі як участь у концертах, змаганнях та інших заходах що організують для студентів на університетських, між-університетських та міському рівнях. Так, минулого року студенти VI

медичного факультету ХНМУ відвідали та взяли участь у X міському фестивалі іноземних студентів, на якому було нагороджено ХНМУ та зокрема факультети по роботі з іноземними студентами; у VII Всеукраїнському фестивалі – конкурс мистецтв студентів-медиків та працівників лікувальних установ України «Ліра Гіппократа» і посіли два перших місця (у сольному вокалі та у конкурсі естрадних ансамблів). Іноземні студенти VI факультету неодноразово брали активну участь у міжвузівських конференціях з міжнародною участю, на яких посідали призові місця, зокрема у 6-му інтердисциплінарному міжнародному конгресі ISIC. У березні 2013 р. у стінах ХНМУ проведено святкування 56-річчя незалежності Республіки Гана, де був присутній посол цієї країни. Також неодноразово проводилися дружні зустрічі із представниками земляцтв Нігерії та Індії.

Але, як і кожна медаль, виховна робота з іноземними студентами має не тільки приємний зворотний бік. Тому колектив деканату проводить роботу з профілактики правопорушень, порушень навчальної дисципліни студентами. Деканом та його заступниками аналізується успішність студентів, розглядаються порушення навчальної дисципліни, дотримання правил проживання в гуртожитках з оперативним реагуванням щодо цих осіб.

Висновки. 1). З метою оптимізації виховної роботи з іноземними студентами вважаємо за необхідне ширше використовувати сучасні методи соціологічних та психологічних досліджень, які допоможуть налагодити індивідуальний контакт з кожним із студентів. 2). Продовжувати підвищувати рівень курації основних земляцтв, що сприяє поглибленню дружніх зв'язків між культурними традиціями України та інших держав. 3). Ширше залучати студентське самоврядування серед іноземних студентів, яке допоможе налагодити двосторонній зв'язок між деканатами та активом студентів-іноземців з метою покращення мікроклімату та навчально-виховної роботи у медичних ВНЗ України. 4). Сприяти участі іноземних студентів-медиків у науково-навчальних програмах, а також програмах міжнародного стажування та

обміну з метою покращення фахового рівня та розширення світогляду майбутніх лікарів.

Література.

1. Social and organizing problems arising during educational process of foreign students in Ukraine / S.N. Potapov, O.V. Vasylieva, A.A. Oleynik [et al]// Матеріали 85-й міжнародної науково-практичної конференції студентів і молодих учених «Теоретические и практические аспекты современной медицины». – Симферополь, 2013. – С. 243.
2. Оптимізація виховної роботи з англomовними студентами на сучасному етапі навчання у ХНМУ / Д.В. Кацапов, С.М. Потапов, О.В. Васильєва, А.О. Олейник // Матеріали XLVI навчально-методичної конференції „Педагогічна культура викладача вищої школи” (21 листопада, ХНМУ, Харків, 2012). – С. 75-77.
3. Керівництво роботою іноземних студентів медичних ВНЗ в сучасних умовах навчання / В.А. Капустник, В.Д. Марковський, Д.В. Кацапов [та ін.]// Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції, присвяченої 55-річчю Тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського МОЗ України „Впровадження нових технологій за кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВМ(Ф)НЗ III-IV рівнів акредитації (26-27 квітня 2012 р.). – Тернопіль: ТДМУ, 2012. – С. 77-78.